

9A:2

Ägaren till en fastighet, för vilken avledning av dagvatten ordnats på godtagbart sätt genom en enskild anordning, har inte för närvarande ansetts avgiftsskyldig för kommande dagvattenavledning oaktat den enskilda anordningen måhända kommer att bli otillräcklig när eventuell framtida bebyggelse i grannskapet kommer till stånd.

T.H. äger fastigheten S 2:644 i Öckerö kommun. Fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggning och inom byggnadsplanelagt område. Den har en tomtyta om 620 m² och är bebyggd med en enfamiljsvilla. Behovet av renvatten och spillvattenavlopp tillgodoses genom den allmänna va-anläggningen.

Åren 1975–1976 ordnade T.H. själv avledning av dagvatten från fastigheten genom att anlägga en 20 meter lång ledning i vägen utanför fastigheten. De sista tre-fyra meterna av ledningen är perforerad och ligger i den sprängsten som utgör vägbanken. Anordningen fungerade som en stenkista. Dagvattenavledningen avvattnar en projicerad takyta om 140 m² samt en asfalterad garageinfart om 40 m². Dessutom leds fastighetens dräneringsvatten dit. Någon gång under tiden mars–oktober 1977 upprättade kommunen en förbindelsepunkt för dagvattenavledning från fastigheten. Någon anslutning av fastigheten till dagvattenavledningen kom dock inte till stånd. I mars 1980 underrättade kommunen honom om den tidigare upprättade förbindelsepunktens läge och påförde honom därefter anläggningsavgift för dagvatten med 8 360 kr. T.H. betalade inte avgiften.

Kommunen yrkade att T.H. skulle förpliktas att till kommunen genast utge anläggningsavgiften.

T.H. bestred yrkandet.

Kommunen anförde: T.H. begärde i december 1974 att kommunen skulle bygga ut dagvattennätet inom kvarteret. Han förklarade sig i samband därmed beredd att erlægga gällande anslutningsavgift. Sedan T.H. och ytterligare en fastighetsägare i området förklarat sig villiga att anlägga dagvattenledningar på egen bekostnad beslöt kommunstyrelsens arbetsutskott att biträda detta önskemål samt uppdrog åt kommunens tekniska avdelning att upprätta avtal för utförande av anläggningen. Något avtal kom emellertid ej till stånd, bl.a. därför att T.H. och tekniska avdelningen visade sig ha olika uppfattningar om utbyggnadens omfattning. Vidare aktuali-

serades under slutet av 1975 ytterligare bebyggelse i området. Med anledning därav och då de ifrågavarande fastigheternas behov av dagvattenavlopp ansågs inte med större fördel kunna tillgodoses på annat sätt beslöt kommunstyrelsen att bygga ut dagvattenledningar till området. I och med att T.H. i mars 1980 underrättades om förbindelsepunktens läge har avgiftsskyldighet inträtt för honom. En del fastigheter längs gatan är anslutna till kommunens anläggning. Däremot är fastigheterna S 2:622, 2:312 och 2:585 inte anslutna. Dessa är äldre fastigheter som har egna godtagbara dagvattenanläggningar. Att T.H. själv faktiskt byggt ut sina dagvattenledningar kom inte till kommunens kännedom förrän han skrev till kommunen om byggnadslov. Det byggnadslov T.H. beviljades förutsatte att avrinningen skulle lösas. Idag skulle kommunen aldrig godkänna utdragning av dagvattnet i gatan även om anläggningen fungerade. – Det görs i första hand gällande att T.H. genom sin hemställan den 9 december 1974 till kommunstyrelsen måste anses ha förbundit sig att – om den begärda utbyggnaden av dagvattennätet kom till stånd – erlägga gällande anslutningsavgift. Kommunen har efterkommit T.H:s begäran. Den omständigheten att T.H. under mellantiden, utan att underrätta kommunen, byggt en egen dagvattenledning, är enligt kommunens uppfattning inte ägnat att befria T.H. från åtagandet att betala gällande anslutningsavgift; huruvida den av T.H. själv anordnade dagvattenledningen i och för sig är utförd på sådant sätt att den skulle kunna godkännas eller ej saknar betydelse. Om Va-nämnden emellertid skulle finna att T.H. av någon anledning inte är bunden av sitt åtagande att betala, hävdar kommunen att T.H. är betalningsskyldig på den grunden att han inte har visat att behovet av dagvattenavledning med större fördel kan tillgodoses på annat sätt än genom kommunens anläggning.

T.H. genmälde: Han bestrider att han genom sin hemställan 1974 förbundit sig att erlägga gällande anslutningsavgift. Det vitsordas att behov av dagvattenavledning föreligger. Behovet kan med större fördel tillgodoses på annat sätt än genom kommunens anläggning. Han skrev till kommunen i april 1980 och meddelade att han löst dagvattenfrågan genom en egen anläggning. Därefter har han inte hört något från kommunen förrän kravet kom. Genom kommunens passivitet fick han uppfattningen att kommunen godtagit hans anläggning. Den fungerar bra. Även vid "det stora skyfallet 1980" fyllde anordningen sin funktion utan störningar för andra fastigheter.

T.H:s anläggning för avledande av dagvatten har besiktigats av Va-nämndens ledamot S.H. Han har i sitt protokoll antecknat bl.a.: Ledningen går ca 1 m ut i gatan från tomtgräns och mynnar i en stenfyllning i höjd med den östliga grannfastighetens mitt. Denna fastighet är obebyggd och utgöres f n av lågt belägen sumpmark. Fastighetsägaren förklarade att anläggningen fungerade väl. Kommunens representanter uppgav sig ej betvivla anläggningens funktion.

Kommunen har i anledning av vad som antecknats i protokollet från besiktningen anfört: Besiktningen gav enligt kommunens mening inte klart vid handen att T.H:s privata ledning är godtagbar ur va-teknisk synvinkel. Vidare kan befaras att ledningen pga otillräcklig längd kommer att kunna inverka skadligt på fastigheter nedströms. Enligt byggnadsplanen återstår där flera fastigheter på lågt belägen mark att bebygga. Kommunen anser att T.H:s fastighets va-behov skall bedömas efter objektiv grund och med beaktande av va-behovet på längre sikt; T.H:s egen uppfattning om detta behov bör inte tillmätas avgörande betydelse vid denna bedömning. T.H. skulle troligen inte ha fått bebygga fastigheten om han inte hade gått med på att anslutning skulle ske enligt upprättad va-plan.

Va-nämnden yttrade:

Kommunen har i första hand gjort gällande att T.H. är bunden av ett åtagande att betala gällande anslutningsavgift i samband med att han i december 1974 begärde att få ansluta fastigheten till kommunens dagvattenledning, som då inte var utbyggd i området. Såvitt handlingarna utvisar har dagvattenfrågan diskuterats mellan kommunen och T.H. vid flera tillfällen därefter. Bl.a. har T.H. den 20 maj 1975 förbundit sig att anlägga dagvattenledningar i området enligt ett avtal som skulle upprättas med kommunen. Något sådant avtal kom inte till stånd. T.H. har uppgivit att han vid flera tillfällen avhandlade saken med driftverkmästaren H. Av T.H:s redogörelse för vad som då förekom framgår i vart fall att någon fullständig klarhet om hur dagvattenfrågan skulle lösas inte uppnåddes. Med hänsyn till det sagda och till den långa tid som förflöt mellan T.H:s begäran om anslutning och kommunens underrättelse till T.H. om förbindelsepunktens läge kan T.H. inte anses bunden av något åtagande att betala avgiften.

Kommunen har i andra hand gjort gällande att T.H. är skyldig att betala avgiften på den grunden att fastigheten behöver

en anordning för avledning av dagvatten och att det behovet inte med större fördel kan tillgodoses på annat sätt än genom den allmänna va-anläggningen.

Enligt 9 § lagen (1970:244) om allmänna va-anläggningar är ägare av fastighet inom verksamhetsområdet för en allmän va-anläggning avgiftsskyldig mot anläggningens huvudman om de av kommunens påstådda förutsättningar är uppfyllda. Det är ostridigt att T.H:s fastighet behöver en anordning för avledning av dagvatten.

Vid bedömningen av på vilket sätt det behovet bäst tillgodoses saknar det betydelse hur va-frågan har lösts för andra fastigheter i området. Varje fastighet skall bedömas för sig, varvid fastighetens behov på längre sikt skall beaktas. Det innebär inte att man kan bortse från den omgivande bebyggelsen och områdets karaktär i övrigt.

T.H:s egen dagvattenanordning har besiktigats av en av Va-nämndens ledamöter. Någon brist i anordningens funktion har inte framkommit vid besiktningen. Inte heller i övrigt har någon anmärkning framförts mot den. Va-nämnden finner därför utrett att anordningen under nuvarande förhållanden på ett godtagbart sätt fyller sitt ändamål. Kommunen har dock gjort gällande att anordningen blir otillräcklig när fastigheter nedströms T.H:s blir bebyggda. Visserligen skall, som nyss nämndes, fastighetens behov på längre sikt av anordningen för vattenavledning beaktas. För närvarande saknas dock helt grund för bedömning om – och i så fall när – de fastigheterna kan komma att bebyggas. Va-nämnden anser därför olägenheter som må kunna inträffa vid en eventuell framtida bebyggelse i området inte bör påverka bedömningen av T.H:s dagvattenanordning. På grund av det sagda och då en anslutning till den allmänna va-anläggningen uppenbarligen medför väsentligt högre kostnader för avledning av dagvattnet än T.H. nu har finner Va-nämnden att fastighetens behov av sådan avledning med större fördel tillgodoses genom den befintliga anordningen än genom den allmänna va-anläggningen. Va-nämnden anmärker dock att bedömningen kan bli en annan om ytterligare bebyggelse kommer till i området.

Va-nämnden lämnade kommunens talan utan bifall.

Beslut: 1986-12-30, BVa 138

Mål nr: Va 83/85